

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000-plan 2010-2015

Kyndby Kyst

Natura 2000-område nr. 244
Habitatområde H245

Kolofon

Titel:

Natura 2000-plan 2010-2015, Kyndby Kyst, Natura 2000-område nr. 244, Habitatområde H245

Emneord:

Habitatdirektivet, Miljømålsloven, målsætninger, indsatsprogram, Natura 2000-planer, H245

Udgiver:

Miljøministeriet, Naturstyrelsen

Ansvarlig institution:

Naturstyrelsen

Ny Østergade 7-11

4000 Roskilde

www.naturstyrelsen.dk

Copyright:

Naturstyrelsen, Miljøministeriet

Kort- og Matrikelstyrelsen

Sprog:

Dansk

År:

2011

ISBE nr.

978-87-7091-585-4

ISBN nr.

978-87-7091-586-1

Dato:

1. december 2011

Forsidefoto: Skrænt ved Røglerne

Fotograf: Mogens Holmen, Naturstyrelsen Roskilde

Resume:

Natura 2000-plan for Kyndby Kyst (nr. 244). Natura 2000-planen skal sikre gunstig bevaringsstatus for områdets udpegede arter og naturtyper. Området og truslerne mod de udpegede naturtyper og arter beskrives, og der fastlægges målsætninger og indsatser for naturtyperne og arterne. Der foretages en strategisk miljøvurdering af planen.

Må citeres med kildeangivelse

Miljøministeriet, Naturstyrelsen

Indhold

Forord	4
Natura 2000-planlægning.....	5
<i>Natura 2000-planen er bindende for myndighederne</i>	<i>5</i>
Områdebeskrivelse	6
Trusler mod områdets naturværdier.....	9
Igangværende pleje og genopretning	11
Tilstand og bevaringsstatus/prognose	11
<i>Vurdering af tilstand</i>	<i>11</i>
<i>Vurdering af bevaringsstatus/prognose.....</i>	<i>14</i>
Målsætning	16
<i>Overordnet målsætning for Natura 2000-området</i>	<i>16</i>
<i>Konkrete målsætninger for naturtyper og arter.....</i>	<i>17</i>
<i>Modstridende interesser</i>	<i>18</i>
Indsatsprogram	18
<i>Generelle retningslinjer</i>	<i>19</i>
<i>Konkrete retningslinjer.....</i>	<i>19</i>
<i>Forslag til mulige virkemidler</i>	<i>20</i>
Sammenhæng og synergi med Vandplanen.....	20
Strategisk miljøvurdering	21
Bilag 1. Kort over Natura 2000-områdets placering og afgrænsning....	22
Bilag 2. Opsummering af Natura 2000-planen og mulige virkemidler ..	23
Bilag 3. Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver.....	24
Bilag 4. Miljørapport for Natura 2000-planen.....	27

Foto: Claus Bjørn Larsen

Danmarks VIP-natur får egen bodyguard

Hvad har Skagens Gren, Silkeborgskovene og det Sydfynske Øhav til fælles? Eller klokkefrøen, fiskeørnen og gråsælen? De er alle en del af Danmarks særligt værdifulde natur, som vi er forpligtet til at passe godt på. Det samme gælder strandengen, højmosen og boblerevet. Natura 2000-områderne er et netværk af naturområder i EU, der indeholder særligt værdifuld natur set i et europæisk perspektiv. Natura 2000 skal sørge for, at alle 27 EU-lande drager omsorg for egne truede dyr, planter og natur.

Danmark har i alt 246 Natura 2000-områder. Hvert område får nu sin helt egen naturplan, der skal fungere som bodyguard. Det er i alt for mange år gået tilbage for naturens mangfoldighed. Nu skal planerne sørge for, at staten, kommuner og lodsejere drager omsorg for de naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede sårbare eller sjældne i EU.

Ny natur på vej

Naturplanerne er den hidtil største naturindsats, der nogensinde er sat i værk i Danmark. Budgettet er ca. 1,8 mia. kroner og vil i stor udstrækning blive finansieret af EU's landdistriktsmidler. Den planlagte indsats dækker ca. 1.600 km², hvoraf de 40 km² er ny natur.

Der er planlagt hundredvis af nye vandhuller, som vil sikre levesteder for padder som klokkefrøen og vandsalamanderen. 200 km² løvskov skal beskyttes mod rydning, og flere hule, gamle og døde træer vil give levesteder for svampe, flagermus og insekter. Fiskeri på havet skal reguleres, så de unikke danske boblerev sikres mod at blive ødelagt af fiskeredskeer, og danske højmoser skal igen have mulighed for at få det bedre. Lige nu er de truet af udtørring og tilgroning. Med naturplanerne skal der ryddes krat og buske og gives bedre og mere naturlige vandforhold.

Tilbagegangen stoppes

Som ny miljøminister er jeg glad for, at vi nu har en plan for at stoppe naturens tilbagegang i Natura 2000-områderne. Der må ikke ske yderligere skade på naturen. Planerne har været for længe undervejs under VK-regeringen. Natura 2000-områderne blev udpeget i årene 1998-2004, og tilbagegangen skulle være standset allerede sidste år.

Danmarks nye SRSF-regering vil føre en mere aktiv og fremsynet naturpolitik. De 246 Natura-områder har nu hver en bodyguard, mens regeringen laver en plan for hele Danmark. Naturplan Danmark skal sætte ambitiøse mål – ikke blot for den natur som findes i Natura 2000-områderne, men for hele den danske natur.

Lad os så komme i gang !

Med venlig hilsen
miljøminister Ida Auken

Natura 2000-planlægning

EUs Natura 2000-direktiver (Fuglebeskyttelses- og Habitatdirektiverne) forpligter Danmark til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette en række sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper og arter. Gennem en målrettet indsats i de udpegede Natura 2000-områder bidrager Danmark til at sikre den europæiske natur og dens mangfoldighed.

Med henblik på at prioritere den nødvendige indsats udarbejder Naturstyrelsen en Natura 2000-plan, der dækker hvert af de udpegede beskyttelsesområder. Natura 2000-planen er en sammenfattende plan, som både indeholder Natura 2000-skovplan for de skovbevoksede fredskovpligtige arealer og Natura 2000-plan for øvrige områder samt arter.

Planen omfatter "udpegningsgrundlaget", dvs. de naturtyper og arter, som området er udpeget for. Natura 2000-planens indhold er vist i figur 1.

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne

Natura 2000-planen er bindende, således at alle myndigheder i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt skal lægge Natura 2000-planen til grund. Planen er vedtaget i 2011, hvorefter kommunalbestyrelserne og Naturstyrelsen udarbejder bindende handleplaner, som skal sikre gennemførelsen af Natura 2000-planen. Direkte statslig opfølgning i form af bekendtgørelser o.l. sker dog på grundlag af Natura 2000-planen. Offentlige lodsejere kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i deres drifts- og plejeplaner.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v. på grundlag af konsekvensvurderinger m.m. Der er ikke gennemført konsekvensvurderinger i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte planer, idet der ikke i planen er taget konkret stilling til forvaltningsindsatsens præcise lokalisering eller valgt forvaltningsmetoder. Der er dog i Natura 2000-planen taget stilling til afvejning mellem modsatrettede naturinteresser i de tilfælde, hvor sådanne allerede på nuværende tidspunkt i planlægningen kan forudses, og hvor en sådan afvejning er forbundet med og nødvendig for forvaltningen af området. Evt. konkrete konsekvenser af denne afvejning vil blive afklaret i forbindelse med gennemførelsen af planen og valg af virkemiddel.

Natura 2000-planens målsætninger er bindende og skal desuden anvendes ved konsekvensvurdering i forbindelse med myndighedsudøvelse, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 (ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007 med se-

Natura 2000 plan

ner ændringer) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Indsatsprogrammets retningslinjer er ligeledes bindende og danner grundlag for områdets handleplan og eventuelle drifts- og plejeplaner.

Natura 2000-planen koordineres med Vandplanen for hovedvandopland 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord og bliver ligesom denne revideret hvert 6. år. De dele af Natura 2000-planen, der vedrører skovbevoksede fredskovspligtige arealer, revideres dog kun hvert 12. år.

Figur 1. Opbygning af en Natura 2000-plan

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området har et areal på 360 ha og afgrænses som vist på bilag 1. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H 245. På Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk samt i figur 2 og bilag 2 er der angivet hvilke naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for dette område.

Fotograf: Mogens Holmen

Habitatnaturtypen kalkoverdrev med hulkravet kodriver.

Området indeholder et varieret kystlandskab langs Isefjord. De lavtliggende kystnære arealer i Jægerspris Bugt og Kyndby Vig består af hævet havbund fra stenalderhavet. Mod Isefjord forekommer meget stejle kystskrænter, og en smule indlands ligger det bakkede område, Kyndby Bakker. I Kyndby Vig ligger udmundingen af den markante smeltevandsdal, Skarndalen.

Området omfatter strandengs- og overdrevslokaliteter samt to stenrev, Kyndby Rev og Sælø.

Strandengene omfatter de udstrakte flade arealer på hævet havbund, der rummer såvel egentlig strandengsvegetation, som rigkær, væld, kystlaguner og strandsøer. Overdrevslokaliteterne ligger på de stejle kystnære skrænter, der rummer overdrevsvegetation på både kalkholdig og sur jordbund.

Området rummer enestående naturlokaliteter med en særlig artsrig og velbevaret vegetation, herunder særdeles fine overdrevs- og strandengsområder. Området er præget af store sammenhængende, meget varierede naturområder med et højt antal sjældne plantearter, f.eks. engblomme, sand-frøstjerne, nikkende kobjælde, leverurt, knoldet mjødukt, skov-kløver, strand-kvan, eng-troldurt og kødfarvet gøgeurt. Skrænterne omkring Kyndby er landets eneste voksested for himmelblå lungeurt og storblomstret brunelle. Skæv vindelsnegl er registreret på to levesteder i kalkrige kær i området, der tillige rummer potentielle levesteder for arten.

Den marine del af Natura 2000-området omfatter 291 ha, delt i to marine områder på hver sin side vest og Sæløen mod øst. Habitatområdet går ud til ca. 2 meters vanddybde. Den marine del består af 4 forskellige naturtyper: Type 1110 på 70 ha, der er sandbanker med

Natura 2000 plan

lavvandet vedvarende dække af hav. Naturtype 1140 på 4 ha, der er mudder- og sandflader blottet ved ebbe. Naturtype 1160 på 50 ha, der er større lavvandede bugter og vige, og naturtype 1170: Rev på 168 ha.

Det omliggende havområde er Isefjord, der i Vandrammedirektivet er beskrevet ud fra typologien P2 der er karakteriseret ved at vandsøjlen er opblandet og med en saltholdighed på mellem 18-30‰.

Isefjord er karakteriseret ved sandede fjordområder, der oftest er delvis dækket af ålegræs fra 1 meter ud til en dybde på omkring 4-5 meter, samt spredte større sten. Kyndby Kyst derimod er karakteriseret ved stenrev fra vandoverfladen til 5-6 meters dybde. Kyndby Rev ligger mere eksponeret end Sæløen, hvilket også ses af at algedækket på Kyndby rev er meget domineret af flerårige alger, bl.a. gaffeltang med stor tæthed på 1,2-1,5 meters dybde, mens de flerårige alger på de tilsvarende dybder på Sæløen kun er sparsomt forekommende.

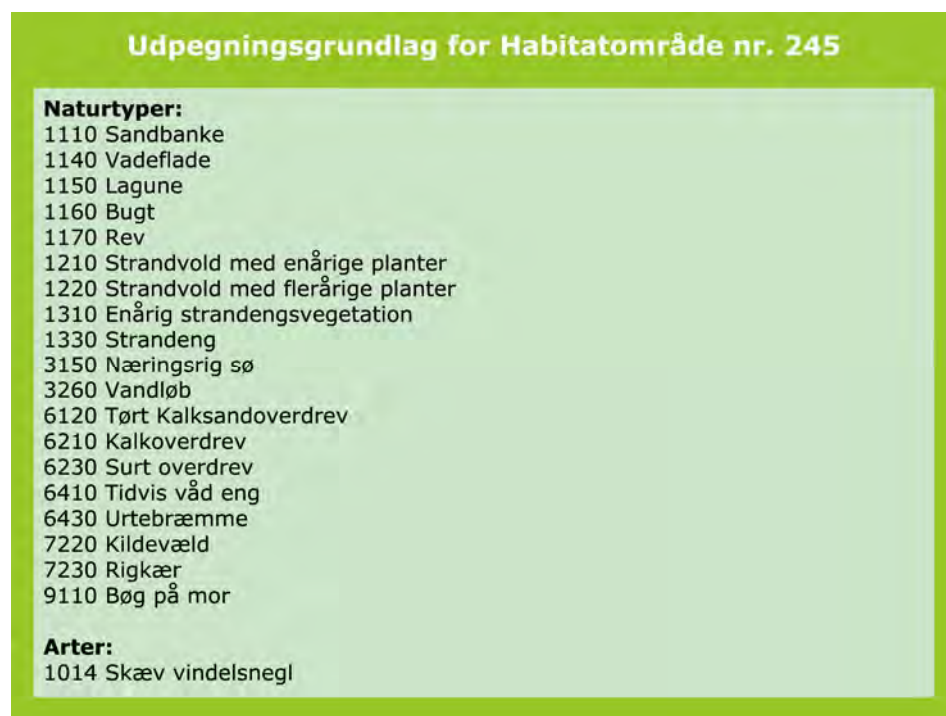
Fotograf: Mogens Holmen

Habitatnaturtypen vadeflade.

Hvor der ikke er stenrev er bunden sandet og dækket af ålegræs på dybder større end 1 meter med en dækningsgrad på mellem 2 og 75%. Løse trådformede alger dækker mellem 5 og 100% af habitatområdet i sommerperioden.

Bunddyrene er undersøgt flere gange på det lave vand og på revene, hvor blåmuslinger og søtunge er totalt dominerende. På den bløde bund, der blev besøgt i 2004, er faunaen meget artsrig med et indslag af mange arter af havbørsteorme, krebsdyr, muslinger og snegle.

I basisanalyserne for Natura 2000-området N 244 Kyndby Kyst findes der en mere detaljeret gennemgang af området. Se Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk.

Figur 2. Naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Natura 2000-området ligger i Frederikssund Kommune og indenfor vandplanområdet hovedvandopland 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord.

Trusler mod områdets naturværdier

I det følgende afsnit skal de oplistede trusler forstås som påvirkninger af naturtyper og arter, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Trusler er i den forbindelse aktuelt forekommende og konkrete påvirkningsfaktorer, der enkeltvis eller i samvirking vil kunne forhindre, at naturtyperne og arterne opnår gunstig bevaringsstatus. Det kan dog også være potentielle påvirkningsfaktorer i det omfang, at der er viden om, at påvirkningerne periodevis er forekommende i området, men aktuelt ikke er til stede. Aktuelle påvirkninger, der f.eks. reguleres internationalt eller i anden sammenhæng, og der-

Natura 2000 plan

for ikke er et anliggende for Natura 2000-planen, kan også fremgå, men vil ikke være en del af denne Natura 2000-plans indsatsprogram.

Arealreduktion/fragmentering

Fragmentering er en trussel for naturtypen tørt kalksandsoverdrev (6120), der har små forekomster i mosaik med anden kortlagt overdrevsvegetation.

Næringsstofbelastning

Næringsstofbelastningen med kvælstof fra luften overskrider laveste tålegrænse for naturtyperne tørt kalksandsoverdrev (6210), kalkoverdrev (6210), surt overdrev (6230), tidvis våd eng (6410), kildevæld (7220), rigkær (7230) og bøg på muld (9130), dvs. at kvælstofstoftilførslen udgør en trussel for naturtyperne, da den er så stor, at det vil føre til forstyrrelse og ændring af den vegetation, der er karakteristisk for naturtyperne.

De marine naturtyper i Isefjord belastes med kvælstof og fosfor stammende fra næringsstoffer ophobet i bundmaterialet og næringsstoffer tilført fra land. Næringsstofbelastningen er en trussel for de marine naturtyper i fjorden. Den for høje belastning med næringsstoffer ses bl.a. af forekomsten af trådalger i de marine naturtyper i Natura 2000-området.

Pesticider og gifte

Isefjord belastes med flere typer af miljøfarlige forurenende stoffer, hvilket er en trussel for de marine naturtyper i fjorden. Forekomsten af miljøfremmede stoffer er for høj, og specielt TBT påvirker sneglenes formeringsevne. Miljøfremmede stoffer håndteres gennem vandplanlægningen.

Tilgroning

Tilgroning af de lysåbne naturtyper udgør en trussel, idet tilgroningen udskygger og fortrænger den karakteristiske lyskrævende vegetation. Natura 2000-områdets lysåbne naturtyper er truede af tilgroning med høje urter/græsser; særligt truede af tilgroningen er kalkoverdrevene, kildevældene og engene.

Flere af områdets lysåbne naturtyper er også truet af tilgroning med vedplanter, særligt naturtyperne kalkoverdrev, surt overdrev, tørt kalksandsoverdrev og rigkær.

Uhensigtsmæssig hydrologi

Naturtyperne strandeng (1330) og kildevæld (7220) i Natura 2000-området er truede af afvanding/vandindvinding. I begge naturtyper ses fysiske tegn på afvanding. For strandengene er der tillige tale om sommerudtørring og begyndende tilgroning.

Uhensigtsmæssig drift

Intensiv skovdrift kan medføre, at skovnaturtyper forringes eller ødelægges. Der er i øvrigt en utilstrækkelig beskyttelse af skovnaturtyper mod bl.a. konvertering til skovnaturtyper, der ikke er omfattet af Habitatdirektivet.

Invasive arter

Invasive plantearter er en trussel mod flere af områdets naturtyper.

Igangværende pleje og genopretning

På store dele af de lysåbne arealer foretages afgræsning eller høslæt; for nogle af forekomsterne, især af tidvis våd eng, kalkoverdrev og surt overdrev, er driften med afgræsning/ høslæt dog enten utilstrækkelig eller helt manglende.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

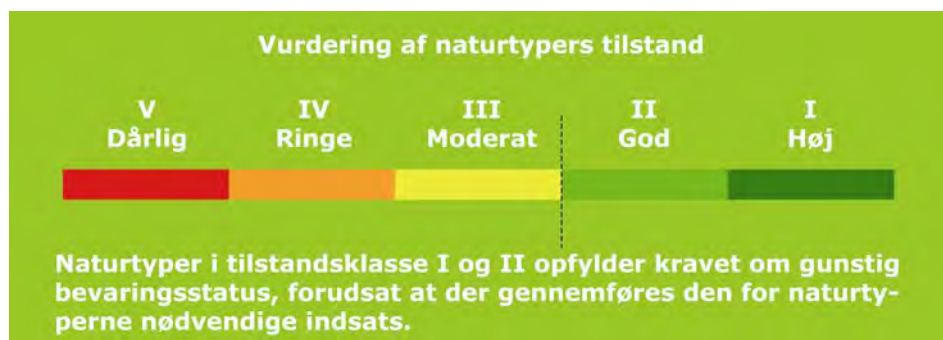
For nogle naturtyper er der udviklet et system til vurdering af den enkelte naturtypes aktuelle *tilstand*, som er et udtryk for typens aktuelle naturindhold og en række andre målbare faktorer.

Bevaringsstatus for naturtyper og arter er derimod en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er således tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning. I de følgende afsnit er der nærmere beskrevet tilstand og bevaringsstatus/prognose for områdets naturtyper og arter.

Vurdering af tilstand

Der er foretaget en vurdering af tilstanden i 23 lysåbne naturtyper og 10 skovtyper. Naturtyperne er kortlagt i dels basisanalyserne, dels en efterfølgende kortlægning. Desuden er tilstanden vurderet for udvalgte forekomster af 5 søtyper. Vurderingen bygger på et system, der inddeler forekomster af Habitatdirektivets naturtyper i 5 tilstandsklasser (figur 3), hvor I (høj) er bedst og V (dårlig) er værst. Som led i beregningen af tilstanden beregnes både et artsindeks, baseret på indholdet af plantearter i en cirkel med radius på 5 m og et strukturindeks, baseret på vegetationshøjden, opvækst af vedplanter, forekomst af drængrøfter m.m. For skovnaturtyperne baseres strukturindeks bl.a. på omfang af jordbearbejdning, afvandingsforhold, forekomst af invasive arter og træcronernes lagdeling i forskellige etager.

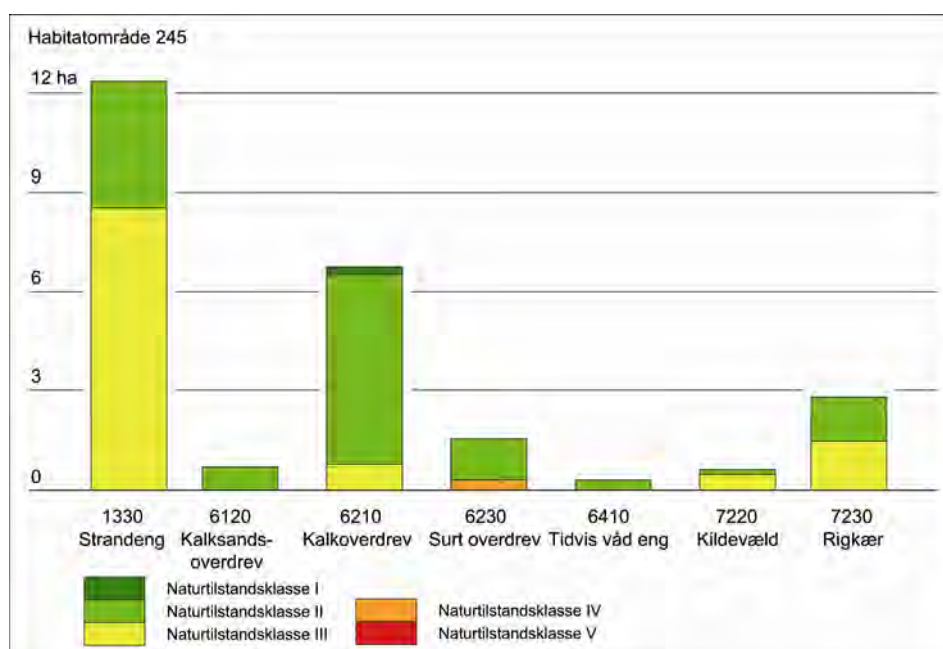
Natura 2000 plan

Figur 3. Tilstandsklasser for naturtyper

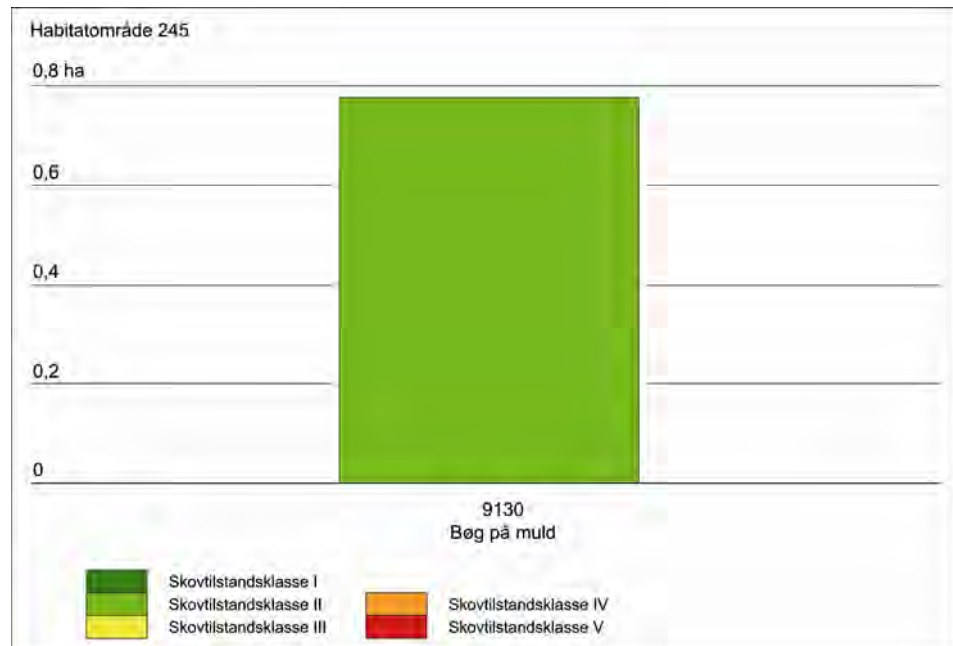
Strukturindeks og artsindeks for den enkelte naturtype vægtes sammen til naturtypens tilstandsklasse på arealet. Et højt strukturindeks kombineret med et lavt artsindeks viser, at naturarealet har forudsætninger for et højt naturindhold, men at de karakteristiske arter ikke er til stede. Et højt artsindeks kombineret med et lavt strukturindeks kan anvendes som et redskab til at lokalisere artsrige forekomster med et stort behov for pleje eller anden indsats.

I figur 4 er vist natur-/skovtilstanden for Natura 2000-områdets naturtyper. Ingen af vandhullerne er tilstandsvurderet og er derfor ikke medtaget i figuren.

Figur 4a. Naturtilstand for de af Natura 2000 områdets lysåbne naturtyper, som er tilstandsvurderet

Natura 2000 plan

Figur 4b. Skovtilstand for de af Natura 2000 områdets skovnaturtyper, som er tilstandsvurderet

I Natura 2000 område N 244 er der foretaget kortlægning og tilstandsvurdering af følgende naturtyper i habitatområde H 245:

Habitatområde 245

Naturtype	Naturtilstandsklasse (ha)				
	I	II	III	IV	V
1330 strandeng		3,8	8,6		
6120 kalksandsoverdrev		0,7			
6210 kalkoverdrev	0,2	5,8	0,8		
6230 surt overdrev		1,3		0,3	
6410 tidvis våd eng		0,3			
7220 kildevæld		0,1	0,5		
7230 rigkær		1,3	1,5		
Hovedtotal	0,2	13,2	11,4	0,3	

Tabellen viser de tilstandsvurderede lysåbne naturtypers fordeling i ha for hver naturtilstandsklasse.

Habitatområde 245

Naturtype	Skovtilstandsklasse (ha)				
	I	II	III	IV	V
9130 bøg på muld		0,77			
Hovedtotal		0,77			

Tabellen viser de tilstandsvurderede skovnaturtypers fordeling i ha for hver skovtilstandsklasse.

Natura 2000 plan

Se kort med tilstandsvurdering af de enkelte naturforekomster på Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk.

Der er endnu ikke udviklet et system til vurdering af tilstanden for en række lysåbne naturtyper, marine naturtyper, større søer, vandløb samt fugle og andre arter.

Vurdering af bevaringsstatus/prognose

Miljømålsloven og skovloven fastsætter som et overordnet mål, at naturtyper og arter, som Natura 2000-områderne er udpeget for, skal have en gunstig bevaringsstatus. Gunstig bevaringsstatus er defineret i Habitatdirektivet (figur 5).

Gunstig bevaringsstatus skal generelt opnås inden for hver af Danmarks to biogeografiske regioner, nemlig den kontinentale og den atlantiske region. Gunstig bevaringsstatus skal dog ifølge EUs vejledning til direktivets artikel 6 også anvendes på de enkelte Natura 2000-områder, men der findes ingen retningslinjer for, hvorledes denne vurdering skal foretages. Den første Natura 2000-plan laves på grundlag af tilgængelig viden og derfor alene ud fra en prognose for de enkelte naturtyper og arters udvikling.

Gunstig bevaringsstatus

En naturtypes "bevaringsstatus" anses for "gunstig", når

- det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse, og
- den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på langt sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid, samt når
- bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig

En arts "bevaringsstatus" anses for "gunstig", når

- data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på langt sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder, og
- artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket, og
- der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på langt sigt at bevare dens bestande

Figur 5. Habitatdirektivets definition af gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau for naturtyper og arter.

Prognosen for de kortlagte naturtyper er bestemt på områdeniveau ud fra de enkelte forekomsters natur-/skovtilstand og aktuelle trusler og inddeles i *gunstig* eller *ugunstig prognose*. Naturtyper i tilstandsklasse I (høj tilstand) eller II (god tilstand) har en gunstig prognose, hvis det vurderes, at tilstanden også kan opretholdes på langt sigt. I mange tilfælde forudsætter det, at der gennemføres den for naturty-

Natura 2000 plan

perne nødvendige indsats i form af naturpleje, begrænsning af næringsstofftilførsel, forbedring af hydrologiske forhold m.m.

Prognosen for de øvrige naturtyper og alle arterne er baseret på den bedste tilgængelige viden. Her benyttes begreberne vurderet gunstig, vurderet ugunstig og ukendt prognose.

I Natura 2000-området er der foretaget følgende vurdering af prognosen for naturtyper og arter:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Strandengene (1330), såfremt hydrologien genoprettes og tilgroning hindres.
- Vandløb (3260).

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Tørt kalksandsoverdrev (6120), da laveste tålegrænse for kvælstofdeposition er overskredet på mere end 25% af det kortlagte areal med naturtypen.
- Kalkoverdrev (6210) og surt overdrev (6230), da det for hver af naturtyperne gælder, at laveste tålegrænse for kvælstofdeposition er overskredet på mere end 25% af de kortlagte arealer, og da mere end 25% af de kortlagte arealer er i strukturklasse III-V.
- Tidvis våd eng (6410), da mere end 25% (100%) af det kortlagte areal er i strukturklasse III-V.
- Kildevæld (7220), da mere end 25% af det kortlagte areal er i strukturklasse III-V.
- Riggær (7230), da mere end 25% af det kortlagte areal er i strukturklasse III-V, og da laveste tålegrænse for N-deposition er overskredet på mere end 25% af det kortlagte areal.
- Bøg på muld (9130), da laveste tålegrænse for N-deposition er overskredet på mere end 25% (100%) af det kortlagte areal.
- Sandbanke (1110), vadeblade (1140), lagune (1150) og bugt (1160) på grund af trusler i form af næringsstoffbelastning og miljøfremmede forurenende stoffer.

Prognosen er ukendt for følgende naturtyper og arter, da kortlægning og tilstandsvurdering mangler eller er ufuldstændig:

- Strandvold med enårige planter (1210) – ingen kortlagte forekomster.
- Strandvold med flerårige planter (1220)
- Enårig strandengsvegetation (1310)
- Næringsrig sø (3150)
- Urtebræmme (6430)
- Rev (1170)
- Skæv vindelsnegl

Målsætning

Det overordnede mål er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget i de enkelte Natura 2000-områder (jf. dog nedenfor om eventuelle modstridende interesser).

Der opstilles en **overordnet målsætning** for området. Den overordnede målsætning angiver det overordnede sigte for, hvorledes området skal udvikle sig både for at sikre områdets integritet og en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper. Målsætningen skal endvidere fremhæve de naturtyper og arter, der udgør den største arealandel af området, og endelig fremhæves forekomster af naturtyper og arter, der har stor vigtighed på nationalt og/eller biogeografisk niveau. En vurdering af denne betydning foretages efter følgende kriterier:

- Stort areal, levested eller bestand
- Få forekomster
- Truede naturtyper og arter
- Særlige danske ansvarsområder

Der opstilles desuden mere **konkrete målsætninger**, der fastlægger de langsigtede mål for udviklingen i areal og tilstand for de enkelte naturtyper og arters levesteder. Målfastsættelsen tager udgangspunkt i den tilstand, som er vurderet for naturtyper og arters levested efter tilstandsvurderingssystemet. Hvor der ikke er udviklet et sådant system, skal gunstig bevaringsstatus sikres eller genoprettes på baggrund af bedste faglige viden.

Såvel overordnet målsætning som de konkrete målsætninger rækker ud over 1. planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold. Målsætningerne afspejler desuden en afvejning af eventuelle modstridende interesser efter retningslinjer angivet i By- og Landskabsstyrelsen 2009: "Retningslinjer for den statslige Natura 2000-planlægning: Målfastsættelse og indsatsprogram".

Overordnet målsætning for Natura 2000-området

- *Alle Kyndby Kyst områdets habitatnaturtyper og -arter opnår og sikres god-høj naturtilstand. Det marine område sikres god vandkvalitet og en artsrig undervandsvegetation med forekomst af flere af de karakteristiske arter.*
- *Områdets truede naturtyper prioriteres højt. Det gælder naturtyperne kalkoverdrev, kalksandsoverdrev, surt overdrev, tidvis våd eng og rigkær. Arealet af naturtyperne øges, således at der så vidt muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne.*
- *Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode spredningsmuligheder for naturtypernes ka-*

rakteristiske og sjældne arter samt for arterne på udpegningsgrundlaget.

Baggrund for den overordnede målsætning

I Kyndby Kyst er der specielt fokus på kalkoverdrev (orkidéforekomst, salep-gøgeurt, frem til 2000), kalksandsoverdrev, surt overdrev, tidvis våd eng og rigkær, som er truede naturtyper, jf. bilag 2 i By- og Landskabsstyrelsen 2009: "Natura 2000-retningslinjer for målfastsættelse og indsatsprogram". Hertil kommer kildevæld og den marine naturtype kystlagune/strandsø, som begge er prioriterede naturtyper (særligt truede på EU-niveau).

Naturtyperne har et stort indhold af karakteristiske og sjældne arter, og forekomsterne målsættes derfor højt. Afgørende for at sikre målsætningen er opretholdelse af næringsfattige vokseforhold og imødegåelse af tilgroning (tilgroning forstærkes af øget N-deposition).

Øgning og sammenkædning af arealerne med de lysåbne naturtyper forbedrer muligheden for at bevare og sikre voksesteder og spredningsmuligheder for naturtypernes karakteristiske arter og sjældne arter.

Natura 2000-området indeholder store potentialer og gode muligheder for udvidelse af overdrevstyperne, rigkær og tidvis våd eng.

Konkrete målsætninger for naturtyper og arter

Der opstilles følgende konkrete målsætninger, som fastlægger de langsigtede mål for naturtyper og arter i Natura 2000 området:

- *Naturtyper og arter skal have en gunstig bevaringsstatus.*
- *For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur-/skovtilstandsklasse I eller II og gunstig prognose, skal udviklingen i deres areal og tilstand være stabil eller i fremgang. For en række naturtyper udvides arealet (se nedenfor), for øvrige naturtyper og for artslevesteder sikres, at arealet er stabilt eller stigende, hvis naturforholdene tillader det.*
- *For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur-/skovtilstandsklasse III-V og/eller ugunstig prognose, skal udviklingen i deres natur/skovtilstand være i fremgang, således at der opnås natur-/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed dertil. Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det. Navnlig for skovnaturtyperne kan der være tale om en dynamisk situation, hvor det ikke nødvendigvis er de samme forekomster, der over tid bidrager til arealmålet.*
- *For naturtyper og arter uden tilstandsvurderingsystem og/eller med en ukendt prognose er målsætningen gunstig bevaringsstatus. For arterne betyder det, at deres levesteder skal kunne danne grundlag for en ynglebestand/antal rastende fugle som mini-*

Natura 2000 plan

mum svarende til tilstanden ved direktivernes ikrafttræden eller et højere bestandsniveau, der siden da har afspejlet levestedernes bæreevne.

- *Naturtypeforekomster i artsklasse I målsættes til tilstandsklasse I og skal søges udvidet/sammenkædet, hvis de naturgivne forhold gør det muligt. Det gælder strandeng, kalksandsoverdrev, kalkoverdrev og surt overdrev.*
- *Antallet af levesteder for skæv vindelsnegl øges.*
- *Arealet af naturtyperne kalkoverdrev, kalksandsoverdrev, surt overdrev, tidvis våd eng, rigkær og strandeng øges.*

Målsætningerne for de enkelte naturtyper og arter er vist i bilag 2.

Modstridende interesser

En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg.

Der er ingen kendte modstridende interesser i Natura 2000 området.

Indsatsprogram

Opfyldelsen af Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektivernes krav om gunstig bevaringsprognose er en opgave som strækker sig over lang tid og kræver en omfattende indsats over flere planperioder. Det er derfor nødvendigt at prioritere indsatsen i den enkelte planperiode. Den nationale prioritering af indsatsen i 1. planperiode er formuleret i 4 sigtelinjer, som lægger niveauet for indsatsen i planperioden. Sigtelinjerne er beskrevet i bilag 3.

Indsatsprogrammet der bygger på de 4 sigtelinjer beskriver indsatsen i den første planperiode 2010-2015 (for skovbevoksede fredskovs-pligtige arealer dog frem til 2021).

Indsatsprogrammet består af en række **generelle retningslinjer**, som skal sikre den eksisterende naturtilstand. De generelle retningslinjer gælder for alle arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, og den nødvendige indsats vil efterfølgende blive konkretiseret i de kommunale/statslige handleplaner.

Indsatsprogrammet består desuden af en række **konkrete retningslinjer**, som skal sikre små naturarealer, ubeskyttede naturarealer og særligt truede arter og naturtyper. De konkrete retningslinjer giver en nærmere beskrivelse af den indsats, som i disse særlige tilfælde skal indarbejdes i de kommende handleplaner.

Indsatsprogrammet indeholder ikke bindende krav til kommunernes, Naturstyrelsens eller andre offentlige lodsejeres brug af de virkemidler og tiltag, som skal sikre den nødvendige indsats. Tiltag priori-

teres og konkretiseres i handleplanerne eller i andre opfølgende tiltag.

Indsatsprogrammet for Natura 2000-området omfatter nedenstående generelle og konkrete retningslinjer, som tillige er vist oversigtligt i bilag 2.

Generelle retningslinjer

Indsatser efter sigtelinje 1. Areal og tilstand af udpegede naturtyper og levesteder for udpegede arter må ikke gå tilbage eller forringes.

- 1.1 Reduktion af kvælstofdeposition fra luften på områdets habitatnaturtyper sker ved administration af husdyrgodkendelsesloven, der med ændringen af 10. februar 2011 har fastlagt et særligt beskyttelsesniveau af hensyn til bevaringsmålsætningen i Natura 2000-planlægningen. Den øvrige tilførsel af næringsstoffer til naturtyperne reduceres herunder fra dræntilløb og fodring. For marine naturtyper, søer og vandløb reguleres tilførslen via vandplanen.*
- 1.2 Der sikres den for naturtyperne mest hensigtsmæssige hydrologi på arealer med strandeng (1330), tidvis våd eng (6410), kildevæld (7220) og rigkær (7230) samt på levesteder for skæv vindelsnegl.*
- 1.3 De terrestriske lysåbne naturtyper sikres en optimal ekstensiv drift og pleje. Vandløb med vandplanter sikres gode fysiske og kemiske forhold samt kontinuitet; indsatsen for vandløb sker via vandplanlægningen.*
- 1.4 Skovnaturtyperne sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje. I særlige tilfælde kan permanent ophør af drift i skovnaturtyper (urørt skov) være nødvendig for at opfylde direktivforpligtigelsen, primært på arealer, som i forvejen i en længere periode har haft minimal eller ingen hugst.*
- 1.5 Der sikres velegnede levesteder for skæv vindelsnegl.*
- 1.6 Antallet af nye levesteder for skæv vindelsnegl øges, hvor det naturmæssigt er muligt.*
- 1.7 Invasive arter bekæmpes vha. de bedste kendte metoder. Spredning af invasive arter forebygges.*
- 1.8 Reduktion af mængden af miljøfarlige stoffer i de marine habitatnaturtyper sker via vandplanlægningen.*

Konkrete retningslinjer

Indsatser efter sigtelinje 2. Små og fragmenterede habitatnaturtyper og levesteder for arter, som ikke kan opretholdes ved drift af det nuværende areal alene, sikres ved arealudvidelse, sammenkædning af arealer, pleje af naboarealer og/eller etablering af spredningskorridorer.

- 2.1 Arealet af tørt kalksandsoverdrev (6120) øges, og forekomsterne af naturtypen sammenkædes, hvor det er naturmæssigt muligt.*

Indsatser efter sigtelinie 3. Naturtyper og levesteder, som ikke er beskyttet af natur- og miljølovgivningen skal sikres.

- 3.1 Der sikres beskyttelse mod ødelæggelse af den marine naturtype rev (1170). Reduktion af mængden af miljøfarlige stoffer i de marine naturtyper håndteres via vandplanlægningen.*
- 3.2 Skovnaturtyper sikres. Der kan dog være tale om en dynamisk situation, hvor det ikke nødvendigvis er de samme forekomster, der over tid bidrager til sikring af en skovnaturtype.*

Indsatser efter sigtelinie 4. Der skal gøres en særlig indsats for naturtyper og arter, hvis biogeografiske status er i fare for at blive alvorligt forringet i 1. planperiode.

- 4.1 Arealet af hver af naturtyperne kalksandsoverdrev (6120), kalkoverdrev (6210), surt overdrev (6230), tidvis våd eng (6410) og rigkær (7230) øges og forekomsterne sammenkædes, hvor det naturmæssigt er muligt.*

Forslag til mulige virkemidler

Kommunerne, Naturstyrelsen og andre offentlige lodsejere/myndigheder udarbejder handleplaner, vælger virkemidler og foretager den konkrete forvaltning indenfor rammerne af indsatsprogrammet. Mulige virkemidler nævnt i bilag 2 skal derfor betragtes som eksempler på, hvorledes indsatsprogrammet kan gennemføres.

Sammenhæng og synergi med Vandplanen

Natura 2000-planen er koordineret med Vandplanen. Ifølge Vandrammedirektivet må tilstanden af vandområderne ikke forringes, og Vandplanens indsatsprogram vil generelt forbedre den eksisterende vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande. Forbedringen sker ved reduktion i tilførslen af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer samt stedvis sikring af en mere naturlig hydrologi i ådale. Vandplanen vil desuden forbedre de fysiske forhold og sikre kontinuiteten på udvalgte vandløbsstrækninger. Disse indsatser forventes i de fleste tilfælde at bidrage til at forbedre tilstanden i de vandafhængige habitatnaturtyper og på levestederne for de arter, der er tilknyttet vand.

Der er gode muligheder for at opnå andre synergieffekter mellem de 2 planer, men i enkelte tilfælde kan der opstå konflikter, f.eks. hvor indsats efter Vandplanen medfører oversvømmelser af habitatnaturtyper eller levesteder for arter.

Planlagt indsats efter Vandplanen, der kan påvirke udpegningsgrundlaget i et Natura 2000-område væsentligt, skal konsekvensvurderes i henhold til Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Indsatsen kan i givet fald kun gennemføres, hvis det på grundlag af bedste faglige viden

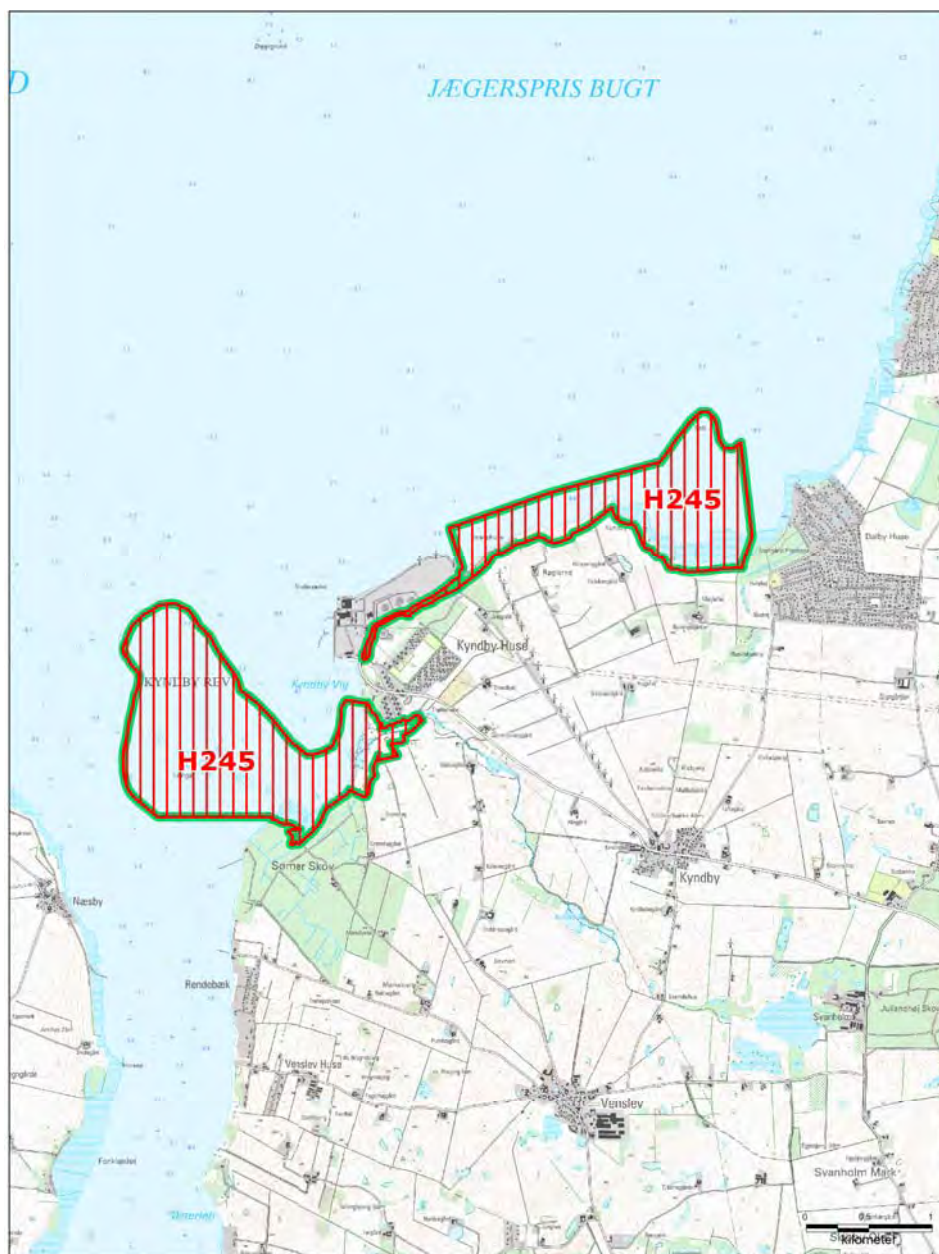
dokumenteres, at aktiviteten ikke vil skade bevaringsmålsætningen for området. Potentielle konflikter mellem Vand- og Natura 2000-planen skal som udgangspunkt afdækkes i forbindelse med vedtagelse af Vandplanen.

Strategisk miljøvurdering

I medfør af Bekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 af lov om miljøvurdering skal der foretages en miljø-vurdering af planer og programmer, der omhandler fysisk planlægning og arealanvendelse, eller som kan påvirke et internationalt beskyttelsesområde væsentligt.

I bilag 4 er der udarbejdet en miljørapport, der belyser konsekvenserne ved at gennemføre Natura 2000-planen for område nr. N 244 Kyndby Kyst.

Bilag 1. Kort over Natura 2000-områdets placering og afgrænsning

Natura 2000-område N244 Kyndby Kyst

Natura 2000-område N244	Fuglebeskyttelsesområde
Øvrige Natura 2000-områder	Habitatområde

Bilag 2. Opsummering af Natura 2000-planen og mulige virkemidler

En opsummering af Natura 2000-planens indhold, mål og indsatsprogram findes samlet i en database - opdelt på de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for det på gældende Natura 2000-område. Se www.naturstyrelsen.dk – under dette Natura 2000-område.

Bilaget indeholder endvidere en oversigt over mulige virkemidler, der er eksempler på, hvordan indsatsprogrammet kan gennemføres.

Sammen med bilaget findes på hjemmesiden baggrundsmateriale for planerne samlet i basisanalyse og tillæg til basisanalyse samt henvisning til kort over forekomst af de kortlagte og tilstandsvurderede naturtyper.

Bilag 3. Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver

Ved igangsætningen af Natura 2000-planprocessen blev der identificeret en række væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver. På baggrund heraf blev der opstillet 4 sigtelinjer, der formulerer prioriteringen af den nødvendige indsats. Sigtelinjerne sætter dermed rammerne for Natura 2000-planlægningen.

De overordnede rammer er formuleret i nedenstående bilag. Teksten indgik i idéfasen for vand- og naturplanlægningen, juni – december 2007.

Antallet af naturtyper, der kortlægges og tilstandsvurderes er siden udvidet.

Væsentlige naturopgaver

Miljøministeriet har udarbejdet en oversigt over væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver i Natura 2000-planlægningen. Det er de opgaver, som tillægges den højeste prioritet i 1. planperiode fra 2010 til 2015:

Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver i Natura 2000-planlægningen:

Danmark er ifølge Habitatdirektivet forpligtiget til at iværksætte de nødvendige foranstaltninger, der sikrer eller genopretter en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør habitatområdernes udpegningsgrundlag.

Samtidig er Danmark forpligtet til, via gennemførelsen af Fuglebeskyttelsesdirektivet, at træffe egnede foranstaltninger med henblik på at beskytte yngle- og rasteområder for en række fuglearter.

Væsentlige trusler mod naturen

En række faktorer udgør de væsentligste trusler mod de direktivudpegede naturtyper og arter:

Næringsstofbelastning medfører markante forringelser af terrestriske naturtyper, søer, vandløb og kystnære farvande først og fremmest som følge af gødsning, afstrømning fra markarealer og kvælstofnedfald. Store mængder næringsstoffer i naturen fremmer ensartede næringskrævende artssamfund på bekostning af et alsidigt plante- og dyreliv og medfører forringede forhold for den biologiske mangfoldighed og naturtyper og arter;

Tilgroning ændrer på afgørende vis levevilkårene for en række plante- og dyrearter, herunder fuglene. Det truer også især lysåbne na-

turtyper som moser, enge, klitter, heder, overdrev men også egeskove ofte som følge af manglende eller utilstrækkelig drift;

Fragmentering skaber isolation af arternes bestande, hvorved de risikerer at uddø. Foruden et direkte tab af naturareal, forringes de eksisterende naturtypers tilstand og deres økologiske funktioner;

Udtørring er en vedvarende trussel mod mange våde naturtyper og de tilhørende arter som følge af en ændring i de naturlige vandforhold;

Invasive arter er ikke hjemmehørende arter, der spreder sig. De optager plads og fortrænger det oprindelige plante- og dyreliv og findes i dag på mange naturarealer;

Forstyrrelse kan være en afgørende faktor navnlig for truede og sårbare arter, der på grund af levevis og specifikke krav til levested, vil være følsomme overfor menneskelige aktiviteter.

Ofte vil truslerne påvirke i samme retning. For eksempel er tilgroning ofte en effekt af næringsstofbelastning og udtørring, tillige er presset på mange arter højt på grund af fragmentering, og det øges yderligere med forekomst af for eksempel invasive arter og menneskelig forstyrrelse.

Overordnet målsætning

Målsætningen er, at de udpegede naturtyper og arter på sigt opnår "gunstig bevaringsstatus". Der skal opstilles en langsigtet målsætning for hvert af de udpegede Natura 2000-områder.

Målsætningen rækker udover 1. planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold og i de udpegede områder som helhed.

Sigtelinjer for indsatsen i 1. planperiode

Natura 2000-planen skal under hensynstagen til den overordnede målsætning opstille konkrete retningslinjer for indsatsen i 1. planperiode for hvert enkelt beskyttelsesområde. Det kan være en indsats, som strækker sig ud over planperioden, men som skal iværksættes nu.

Opfyldelsen af Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektivernes krav om "gunstig bevaringsstatus" er en opgave, som strækker sig over lang tid og kræver en omfattende indsats. Det er derfor nødvendigt at prioritere og målrette indsatsen i den enkelte planperiode. Den nationale prioritering af indsatsen i 1. planperiode fokuserer på at sikre naturtilstanden for udpegede naturtyper og bestandene for udpegede arter. Der vil på baggrund af naturmæssige forskelligheder være regionale forskelle i gennemførelsen af indsatsen.

Sikring af naturtilstanden af eksisterende naturarealer og arter i beskyttelsesområderne

Ifølge direktiverne skal de naturtyper og arter, der udgør områdernes udpegningsgrundlag, have en gunstig bevaringsstatus. Der er således en forpligtigelse til at sikre naturen mindst samme tilstand som ved direktivernes ikrafttræden. Dette kræver ofte en løbende driftsindsats og en vedvarende indsats mod næringsstofbelastningen på de eksisterende naturarealer for at opretholde eller genoprette dem i samme tilstand.

Sikring af de små naturarealer

De små naturarealer er ofte i dårlig naturtilstand, blandt andet fordi de er så små, at påvirkningen fra omgivende arealer har stor betydning. En udvidelse af små naturarealer indenfor beskyttelsesområderne samt eventuelt sammenkædning af arealer via spredningskorridorer og trædesten kan være nødvendig for at opretholde naturtilstanden også på længere sigt.

Sikring af naturtyper og levesteder som lovligt kan ødelægges

Der skal ske en sikring af de naturtyper og levesteder, der ikke er beskyttet mod aktiviteter, som direkte kan ødelægge dem. Det drejer sig for eksempel om skovens naturtyper og sten- og boblerev på havet. Der vil derudover være andre ikke beskyttede levesteder for visse af direktivernes arter, hvor en sikring kan være nødvendig, for eksempel for visse fuglearter.

Indsats for truede naturtyper og arter

For naturtyper og arter, hvis status på landsplan er i fare for at blive voldsomt forringet i 1. planperiode, og hvor der er en fare for, at de forsvinder fra den danske natur på sigt kan en egentlig naturgenopretningsindsats og/eller målrettet drift være nødvendig. Som eksempler på truede naturtyper og arter kan nævnes højmoser, eremit og sortterne.

Natura 2000-planlægningen fastlægger desuden retningslinjer for myndighedernes skønsmæssige beføjelser efter lovgivningen i øvrigt.

Natura 2000 og Vandrammedirektivet

Gennemførelsen af Vandrammedirektivet og vandplanerne forventes at bidrage til at imødegå nogle af ovennævnte trusler. Eksempelvis genskabes nye naturområder i ådale, og vandkvaliteten vil blive forbedret. Omfanget af synergieffekten mellem Natura 2000 og Vandrammedirektivet vil blive tydelig undervejs i planprocessen. For vandforekomster, der også er omfattet af Natura 2000-direktiverne, vil det strengeste af miljømålene være gældende.

Med målbekendtgørelsen er der fastlagt nærmere retningslinjer for

Miljøministeriet, Naturstyrelsen

Natura 2000 plan

fastsættelse af mål i Natura 2000-områderne og defineret en 5-trinskala for naturtilstanden i 18 lysåbne naturtyper. Et tilsvarende tilstandssystem er under udarbejdelse for de 10 skovnaturtyper og for direktivernes arter. På et senere tidspunkt vil et tilstandssystem for såvel de ferske som de marine naturtyper blive udarbejdet.

Bilag 4. Miljørapport for Natura 2000-planen

N 244 – Kyndby Kyst

- kan læses på Naturstyrelsens hjemmeside, se www.naturstyrelsen.dk under opslag om plan for dette Natura 2000-område.

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk